

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadványai:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
HUFAR.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Egy a sok október 6. közül.

Az évek egymásutánjában, ahogyan leperlegnek az óriási homokórák az esztendő, minden évben elérkezik hozzánk a gyászos nap: október 6-ika. Ez a borongós őszi gyásznapi nem egyedül áll a magyar történelemben. A dinasztia jó egynéhány ilyen súlyos gyásznappal kedveskedett a magyar nemzetnek. A Wesselényi, Zrínyi, Frangepán, Illésházy tragédiák, majd Caraffa vértörvényszéki ítéletei, a kurucfelkelés megtorlásai, a magyar jakobinusok; Martinovics Ignác szerzetesnek és társainak kivégeztetése mind olyan momentumai a magyar nemzet történelmi múltjának, amelyekről csak fájdalmas keserűséggel lehet megemlékezni. Ebbe a bőséges gyász-galériába vonult be 1848. október 6-ika is.

A köztudatba az ment át, hogy ezen a napon az aradi 13 tábornok kegyetlen tragédiáját gyászolja a magyar nemzet, pedig ehhez a naphoz nemcsak az aradi dráma véres emléke fűződik. Nemcsak hős magyar katonák, nemcsak tábornokok estek az osztrák szoldateszka vérbosszujának áldozatául, hanem ugyanezen a napon: 1848. október 6-ikán a kiméltlen osztrák ellenforradalom, amely az uralkodóház válasza volt a magyar szabadságtörvényekre és függetlenségi harcokra, — a polgárság sorából is sokat kényszerített bitóra és golyó-bisra. Aradon is nemcsak 13 tábornok került hőhárkúra, hanem 17, köztük egy osztrák lapszerkesztő, aki Kossuth, majd Bem titkárja volt és több idegen generális: az osztrák Pöltenberg, a német származású gróf Leiningen-Westerburg, aki közeli rokona volt az angol királyi családnak, a horváth Knézich György, a szerb Damjanics János stb.; ugyanezen a napon a fővárosban a Neugebaude udvarán golyóval kivégezték az első felelős minisztérium elnökét: gróf Batthányi Lajost, aki csak úgy tudta elkertülni a megszegyentítő kötélfalát, hogy a siralomházban a felesége által becsempészett késsel a nyakába és torkába szurt: ez azonban nem volt mentség arra, hogy báró Haynau Gyula vezénylő generális, aki később az olasz történelemben a bresciai hiéna jól megérdemelt nevet kapta, — a kivégeztést elhalassza, míg meggyógyul gróf Batthányi Lajos volt miniszterelnök. Haynaunak sürgős volt gróf Batthányi kivégeztetése, ami szintén október 6-án ment végbe. De ugyanezen a napon Pozsonyban is kivégezték egészen véletlenül szintén 13 polgári egyént: ügyvédek, mérnököket, újságírókat és színészeket. Az ellenforradalom nem ismert mértéket és nem tudott betelni a bosszúállás kényeztetésével a hulló vérdzsákkal. Az osztrák uralkodó ház szadista, perverz gonosztevőket szabadított a kiszolgáltatott nemzetre, akik nem tudtak betelni a kiontott vérről. Katonai statáriális bíróságok működtek az ország nagyobb városaiban s a

tárgyalás és az itélethozatal formásával akarták a gonosz erőszaknak és a kivégzések szakadatlan láncolatának a legalitás látszatát megadni. És az volt a legkeserűbb az elhagyatottság és letiporság ezen tébolyító, kálváriás napjaiban, hogy a külföld nem mozdult meg a magyar ügy halálraítélteji érdekében s nem lehetett tudni, meddig fog tartani a bosszú s mikor kerül sor a nemzet többi legjobbjaira, akik elég vakmerőek voltak itthon maradni, mert hiszen mindenki gyanus volt, aki élt.

A magyar ügyet elgáncsolták és az ellentállás minden legkisebb hajtását csizmasarokkal taposták el. Tajtékzott a bosszú és pokoli volt az öröm a Burgban. A magyar függetlenségi harcokat egyszer és mindenkorra elfojtották. Így gondolta 1849-ben a kamarilla és 69 év múlva a történelem vihar szétszórtja a szorosra kovácsolt dualista államformájú monarchiát.

Október 6-ika nemcsak az aradi 13 tábornok gyásznempe, hanem azoké a polgároké is, akik ezen a napon és az utána következő fél év alatt a fékezhetetlen osztrák bosszúállás áldozatai lettek. Emlékezzünk régiokról, emlékezzünk ezekről a gyászos napokról, amikor úgy lázott, a magyar önállóság elveszett és a turáni race távol nyugatra vetődött magyar fajtája is el fog veszni a történelemuországtutján az osztrák bosszú és a muszka segítség malomkövei között.

Nem úgy lett. Felvirradt a magyar függetlenség napja. Igaz, hogy kirabolták az országot, elvették a területeinket, a nép elvérzett, legjobbjaink elhullottak a hosszú harc alatt, de mi is ugyanazt mondhatjuk, amit Petőfi Farkasok dalában üvölt az egyik farkas:

Fázunk és éhezünk,
S átlóve oldalunk,
Részünk minden nyomor,
De szabadok vagyunk!

A utóbbi időben nyilvánosságra hozták egyes fővárosi lapok a bécsi titkos archívumból azokat az iratokat, amik az 1848. évi osztrák katonai ellenforradalomra vonatkoznak. Elretentő, hogy mennyi vér piroslik át ezen az írásokon, megdöbbentő az a bestialitás, ahogyan az ország nyakára ült osztrák átok irtotta ki a magyar nemzet legjobbjait. Talán rossz álom volt csak, talán lidércnyomás a múltból a jelen generáció mellén, talán a történelmi fátumot tovább kell viselni-e ennek a tragédiás sorsu nemzetnek, hogy a nyugat kultúrájért, szabad fejlődésért és saját szabadságáért állandóan vért, sok vért kell ontania, mert hiszen ugyanez jutott ki osztályrésznélkül a világháborúban is és nem tudjuk, hogy a nemzet rossz szelleme: a pogány Arimán mikor tellik be a rengeteg, ok nélkül, de mindenesetre hasztalanul kiontott magyar vérről.

A világháború új, még megrendítőbb okt. 6-ikát zúdított a magyarság nyakába. Higyjük, hogy ezt is meg fogjuk uszni.

Vasárnap éjjel lép életbe az új téli menetrend, amely hajszálnyi pontossággal átvette a nyári menend.

Négy vonatot kifogásolnak a bajai érdekeltségek, hogy azok csak arra jók, hogy Bajáról eltereljék az idegenforgalmat.

Jelentettük már, hogy az idén az eddigi szokásoktól eltérően a téli menetrend nem október 15-én, hanem október 6-án, vasárnap éjféltől lép életbe. Az új vasuti Menetrendkönyv már megérkezett s abból az tűnik ki, hogy a Baját érintő vonatok menetrendjében semmi változás nem történt, hanem a téli menetrend úgy készült, hogy a nyári menetrend szerint közlekedő vonatok hajszálnyi pontossággal beiktatták a téli menetrendbe is. Az új menetrendről a hivatalos rendelkezést még nem kapta meg a bajai vasuti állomás főnöke, hanem a főnökség is csak az új Menetrendkönyvből tájékozódott a téli vasuti forgalom lebonyolításáról.

Ezek szerint tehát elmaradt a halasi vonalon várt menetrendi változás. Viszont a pécsi relációban, ami bennünket, bajaiakat érdekelhet, a következő változás állott be: A Pécsről este 7 óra 5 perckor Bácsbóköz felé induló vonat október 6-tól kezdődőleg csak Pécsváradig közlekedik. Viszont az este Pécsre 10 órakor befutó vonat is csak Pécsváradról közlekedik.

Ha az új menetrend vasárnap éjjel életbe is lép és nem is hoz újítást, ez nem jelenti azt, mintha nekünk, bajaiaknak nem volnának speciális kívánásaink a téli menetrenddel szemben. A nyári menetrendet kimondottan az a szellem lengte át, hogy a mezőgazdasági munkások korán reggel eljussanak a munkahelyeikre s onnan pihe-nőre kellő időben hazá is térjenek. Ezt a célt szolgálta a reggel Bácsbóköz felé 5 óra 15 perckor induló személyvonat, amely nyáron csakugyan megfelelt még a kereskedőknek is, mert nyáron a falusi üzletek már akkor kinyitnak, amikor világosodni kezd. Télen azonban fordítva van a dolog: a községekben az üzletek hét órakor nyitnak, amikor világosodni kezd, vagyis a községi üzletek teljesen a világitási naptárhoz alkalmazkodnak. Nincs tehát értelme télen a reggel 5 óra 15 perckor induló vonatnak, mert télen mezőgazdasági munka nincs, a gazdasági munkások nem utaznak, hogy munkát vállaljanak, hanem csak a kereskedők. Márpedig abajai kereskedő például Bácsbóközre kiér 30 perc alatt, vagyis három negyed 6 órakor s ekkor ötnegyed órán át az utcán kószálhat, mert hiszen az üzletek csak reggel 7 órakor nyitnak télen a falvakban. Ez a vonat tehát teljesen kereskedelemellenes így télen: a bajai kereskedőknek az volna az érdekük, hogy ez a vonat reggel 7 óra és fél 8 óra között induljon. A másik kifogásoltan induló vonat a délnél 12 óra 20 perckor Bácsbóköz felé induló vonat, amely Bácsbóközre 12 óra 56 perckor érkezik s onnan 13 óra 50

perckor indul tovább, mivel Bácsbóközön van csatlakozása Dombóvár és Szekszárd felé, amerre pedig szintén nem indul előbb vonat. Ez a vonat tehát Bajáról egy órával később indulhat, mert nem zavarja a bácsbóközi csatlakozásokat, annak pedig nincs értelme, hogy ez a vonat elterelje Bajáról a forgalmat, mint a reggeli bácsalmási vonat is teszi azonkívül, hogy Bácsbóközön rostokoljon közel egy órát. Ez a bácsbóközi vonat egyébként inkább konvenál, mint a d. u. 14 óra 10 perckor Bácsalmás felé induló személyvonat, mert ez a vonat most este 18 óra 28 perckor fut be Budapestre, míg a Bácsalmás felé induló vonat este 20 óra 18 perckor érkezik meg. Figyelembe veendő egyébként az is, hogy a bácsbóköz-budapesti személyvonat, mert rövidebb, ut mint a halasi, 2 pengő 40 fillérrel a másodosztályon olcsóbb is.

A harmadik és negyedik kifogásolt vonat az éjjel 22 óra 46 perckor, valamint az éjjel 23 óra 6 perckor Budapestről Bajára befutó személyvonatok, amelyek éppen azért, mert ily későn érkeznek, csak arra jók, hogy eltereljék Bajáról a forgalmat, mert az utazóközönség lemarad Szekszárdon, Bácsbóközön, Halason, Bácsalmáson, holott ha ezek a vonatok este fél 10 óráig befutnának, minden utazó bejönné Bajára s emelné a város idegenforgalmát.

Ezek azok a szempontok, amelyeket az új menetrendel szemben előadandóknak tartunk. A pécsi üzletvezetőségnek, mielőtt összeállította az új menetrendet, mégis csak meg kellett volna hallgatni az érdekképviseleteket: a hivatalos várost, a kereskedőket, iparosokat, gazdákat, a nagyközönséget, a vasutat, postát, a vármegyét, az ügyvédi kört, a közigazgatást és bíróságot, valamint a sajtót.

Változás a reálgimn. tanári karában.

Dr. Werner Adolf zirci apátur Darvas Donát rg. tanárt a rendi szolgálat érdekében a rend székesfehérvári Szent István reálgimnáziumából a bajai III. Béla reálgimnáziumhoz helyezte át. Az új tanár, aki 20 éves tanári munka sok tapasztalatát és elmélyült tudását hozta magával, hétfőn, okt. 8-án kezd meg itteni működését. A megüresedett székesfehérvári katedrára a rend feje Mészáros Gellért rg. tanárt nevezte ki.

Mészáros Gellért 8 esztenteig volt a bajai reálgimnázium tanára. Távo-zása nemcsak rendtársainak és az iskolának, hanem a város intelligens társadalmának is érzékeny veszteség.

Vetőmagpácok, Csávázószerkek, Porzol, Higosan, Tillantin, gyári áron
beszerezhetők szavatolt minőségben a **bácsmezei főraktárban** a
Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

Tenniszezők! Az előrehaladott szezonra való tekintettel tennis ütőket nagy engedménnyel árusítok

Lázár Lajos optikai, foto és sport szaküzlet. Telefon 272.

Mindig készséggel áll sorompóba, ha tudásból kértek tőle. Böven volt mi-ből adnia. Ismeretterjesztő előadásait mindig előkelő és szépszámu közönség hallgatta. Iskolai működését is mely tudás, nagy anyagismeret, alapos készletesség jellemezte. Tudása kincsességét egyre gyarapította. Mélyen az éjszakába hajlott a nap, amikor a másnapba forduló idő még mindig égre talála a lámpáját és kötelességtudását. Amikor a rend három iskolája reálgimnáziummá alakult, magyar-német szakjához önként csatolta a franciát. Az ezzel járó több munkát lankadatlan buzgalommal végezte, vakációját egymásután többször kemény munkát jelentő tanulmányutakba ölte és szép sikerrel szerezte meg a francia-tanári oklevelet. Most ugyanez a kötelességtudás vezeti apátja szavára új állomáshelyére. Eltávoztán érzett őszinte sajnálkozásunkat megnyugvássá enyhíti az a tudat, hogy régi vágya teljesült: Székesfehérvárott lakó édesanyja mellé került.

Holnap zárul a Szépművészeti tárlat.

Holnap, vasárnap délután zárul a Szépművészeti és Műkereskedelmi r.-t. kiállítása, amely tíz napon át állott a közönség rendelkezésére. Ez a kiállítás szenzáció számba ment, mert évek óta nem volt ilyen magas színvonalú kiállítás Baján, mint ez, ahol csak híres festők elsőrendű festményei kerültek bemutatásra. A kiállítás szép anyagi és erkölcsi sikerrel zárul, ami egyik jele annak, hogy igazán komoly és értékes festményeket állítottak ki. A képek közül több híres festmény itt is marad Baján annak jeleül, hogy a műgyűjtők is komoly figyelmükre méltatták a kiállítást. Főleg az elhunyt nagy mesterek alkotásai után érdeklődött a közönség. Különösen megragadta a műgyűjtők figyelmét Emanuel Spitzernek hatalmas vászna, amely a múlt század 60-as éveinek egy béli jelenetét örökíti meg, azonkívül Bihar Sándornak „Kis primás” című képe, Pataky László festménye, Aggházy Gyula vászna, amely egy munkában elfáradt pihenő asszonyt ábrázol, Réti Istvánnak, a Képzőművészeti Főiskola rektorának a tájképe, Bernstock Károly tájképe stb. Beszélgettünk Fränkel Ernő kormányfőtanácsossal is, aki azt mondta, hogy mindenkor szívesen jön Bajára, mert ez a város az, ahol megbecsülik a komoly művészetet s noha a város kicsiny, itt megértő műgyűjtő tábor van, amely mindenkor meglepő érdeklődést tanúsított a nagymesterek híres alkotásai iránt. Amikor végig nézünk azon a festmény galérián, amely a kiállításról visszamarad Baján a műgyűjtők tulajdonában, csak jóleső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy Baján igen is sokan vannak még, akik szeretik a szépet, lelkesednek a művészetért s akik vásárolnak is képeket.

Hortobágyi juhturo

Mindentitt kapható! Termeli:

Tejszövetkezeti Központ
Budapest, Horthy Miklós-ut 119—121.

Hívja fel telefonon a 389 számot.
Tűzifa rendelését azonnal szállítja DEUTSCH tűzifa és ésszentelep. Teherpályaudvar (volt Salapáthy-fatelep)

Bethlen Gábor 300 éves emlékezete.

Ünnepi beszéd: elmondotta a legutóbbi megyegyűlésen dr. Medveczky Károly gazd. főtanácsos.

A magyar nemzet az idén novemberben rendezte meg a kormányval és hatóságokkal Bethlen Gábor erdélyi fejedelem, a világhistoria egykoron kimagasló egyéniségének 300-ik évforduló ünnepét. Ez alkalomból Budapest november 9 és 10-ikén sorozatos ünnepségek lesznek. Bethlen Gábor alatt érte el Erdély aranykorát: ebben az időben Erdély olyan jelentős tényezője volt a világpolitikának, hogy irányítólag szólt bele az események alakításába.

A megyegyűlés Scherer Rezső főjegyző javaslatára úgy határozott, hogy a Bethlen Gábor ünnepségeken Bács-Bodrog vármegye is képviselteti magát s ezért felkerik a bacsmegei kerületiek országos képviselőit, valamint a törvényhatósági bizottság Budapest lakó tagjait, azonkívül Bisztray-Balku Gyula főispánt és az alispánt, hogy a megye képviseletében jelenjenek meg a Bethlen Gábor ünnepségen.

Ezután szólásra emelkedett dr. Medveczky Károly gazd. főtanácsos, aki a következő ünnepi beszédet mondotta:

— Lelkemben mély megilletődéssel álllok meg a történelem országútján a szent magyar nyáriak között kettős mérföldkő előtt. Legnagyobb bölcsen alkotmányozó királyunknak: Szent Istvánnak a francia Nagy Károly által létesített államszerkezete nyomán megteremtett ezredéves alkotása: a „tekintetes vármegye” most tartja utolsó ülést régi konstrukciójában, hogy újjaszületett alakjában a testületi állam „la stato corporativo” dolgozó rétegeivel megerősítve nekiindulhasson újabb ezer év szilaj megpróbáltatásainak.

— A másik mérföldkő 300 tovasuhanó év lepergését jelenti a legragyogóbb erdélyi fejedelem elmulása óta. Vármegyénk kiváló vezetőinek bizalmából nekem jutott a szerencsés szerep, hogy a magasztos évforduló jelentőségét méltassam. Emlékezni fogok Erdélyországról: a Pricipatus Transsylvaniae leghatalmasabb uralkodójáról; az egyházaknak, a tudományoknak és szépművészeteknek renaissance-erétű nagy Maecenasáról, ki mint egy második Cosimo dei Medici Firenzében maradó alkölcsokat hagyott hátra a bércs országközművelődésében.

— A mai szimbolikus irodalom nagymesterének: Maurice Maeterlincknek szellemes megjegyzése szerint elhunyt nagyok emléke addig él, ameddig az élők beszélnek róla. Iklári Bethlen Gábor világtörténelmi alakjáról még sok évszázadon át fog beszélni a hálas utókor, mint hadvezér: világhírű, mint hős: fedhetetlen, mint fejedelem: bölcs, mérsékletes és önzetlen volt egyaránt.

— Nagy életpályák vizsgálatánál nem lehet mellőzni a korszakot, a milient, melyben a hős élt és működött. Vannak szerencsés férfiak, akik olyan epochában lépnek a cselekvés színpadára, amikor a kitűzött céljaik elérésére mindent készen találnak. Bethlen Gábor nem született ilyen szerencsés korszakban s nem valami kedvező viszonyok között foglalta el Erdély fejedelmi székét. Romlottabb, fatálisabb helyzetet alig lehet képzelni, mint amikor 1613-ban az erkölcstelen kicsapongásaiban is terhelt Báthory Gábor meggyilkolása után Bethlent fejedelemmé választják. Kevés erővel rendelkezett egy kirabolt és kipusztult kis ütköző államban beekelve két diadaliitis világhatalom közé, ahol elődjének féktelen szenvedélyessége és amoralitása a szász lakosságot és a

főnemességet teljesen elidegenítették a tróntól, ahol falvak, városok még sok helyen leégve és földig rombolva mutatták Básta császári tábornok és Vitéz Mihály vajda rémuralmát. Emlékeztetek a véginség napjaira, amikor Erdély piacain emberhúst is árultak. A közerkölcsiség aláhanyatlott, a felekezetek a végletekig menő harcokban gyengítették egymást s az állampénztár üres volt.

— Páratlan jellemében rejlő önzetlen bátorsággal, közakarattal, buzgó, de nem türelmetlen vallásossággal véget vet a zavaros állapotoknak, helyreállítja a belső békét, nagy erőfeszítéssel rendezti a sanyaru erdélyi pénzüviszonyokat. Hozzálat a tudományok felvázolása mellett Erdélyország külpolitikai hatalmának megalapozásához.

— Háromszor avatkozott bele haderejével a vérengző harmincéves háború bonyodalmába: Magyarország alkotmánya és szabadság jogainak megvédésére indított harcaiban szerencse kísérte fegyvereit, diadalmasan hozta vissza Erdély lobogóját a sorsdöntő harcokból. Svéd és francia uralkodók keresték barátságát és léptek szövetséges viszonyba vele. A beszercebányai országgyűlésen felajánlott királyi koronát szerényen visszautasította. Európai hatalommá emelt országa erejét elég erősnek találta élete főcéljának, ragyszerű, de merész tervének megvalósítására: egyesíteni Ferdinand császárral és a törököt közös erővel kiszorítani Magyarországból, sőt amint tervezte egész Európából is. A esászár dolyfősen visszautasította, nem adta hozzá leányrokonát sem: nem bizott őszinteségében s nem akart szövetezni egy protestans hitű fejedellemmel. Így a nagy, világra szóló terv meghiúsult. Bethlen Gábor a svéd királlyal lépett szövetségre s a brandenburgi választófejedelem leányát vette nőül boldogtalan házasságban.

— Bethlen Gábor külpolitikáját nem kapkodás és kétszínűség, hanem szilárd elhatározás és diplomáciai ügyesség jellemezték. A XVII. század rémulletes színjátékában megfontolt taktikával kellett három irányban is orientálódni: az Amerikát is meghódító német—római császárság és a világot ostromló török hatalom érdekköréi között oltalmazni kellett a Sopron székhellyel 13 vármegyére zsugorodott Anya-Magyarország alkotmányát, ősi jogait és nemzeti jellegét az örökös beolvasztási kísérletekkel szemben. Igaz, hogy kitűnő munkatársa is volt; a ravasz eszű Utyesseny-Martinuzzi Fráter György szerzetes barát személyében.

— Bethlen Gábor a magyar nemzeti kulturának nagy alkotó-építő mestere volt. Indulatos akarattal, szépérezésű lélekkel emelt templomokat, iskolákat, tiszta magyar udvartartásban összegyűjtötte a kor kiváló tudósait és művészeit. Székvárosul az ősi Gyulafehérvárt választotta s a romokban talált erdélyországi városok közül olyan központtá fejlesztette, amelyen még Transsylvaniaiban annakelőtte sohasem volt. Helyreállította a Szent István alapította díledező székesegyházat, mellette emelt olasz renaissance stílusú ha-

Oicsó a buza, oicsón kell termelni!

Legolcsóbb a PORZOL porpác, a gálincánál is oicsóbb!

Holdanként 10 kg. vetőmagot megtakaríthat, ha gálinc helyett PORZOL porpácot használ és mégis

sűrűbb lesz a vetése

Mínthogy a Porzol-párolás 1 holdra 1 pengő 20 fillérbe kerül, a megtakarított 10 kg. vetőmag 2 pengő 40 fillér értékével szemben

ingyen pácol.

sőt holdanként 1 pengő 20 fillért külön megtakarít!

MAGYAR BUZÁNAK MAGYAR PORPÁC!

Legjobb a PORZOL

vetőmagtakarítás — többtermés — üszögmentesség

A Porzol és a Higosan nedves csávázószer eredeti gyári áron beszerezhető:

VAROSI DROGERIA, BAJA

Vörösmarty M.-u. 1. — Telefon: 350

talmas fejedelmi palotát márvány csarnokkal, festményekkel és szobrokkal. Biborvörösrühás palotások szolgálták ki a külföldi hatalmak követeit és a jövő-menő tudósokat s művészeket.

— Palotájához közel állította fel a kis egyetemet: a Bethlen-kollégiumot. Meghívta a külföldi híres mestereit a tanúhoz: Opitz Márton, a német költészet uttörőjét, Bisterfeldet, Comenskyt és a legelső magyar filozófust: Apácai-Csere Jánost. Gazdag alapítványokat tett a külföldön tanuló erdélyi ifjúság részére Utrechtben és Hollandiában. Teljes vallásszabadságot engedélyezett az egymás iránti kölcsönös szeretet és tisztelet alapján. Több nevezetes várat és végerősséget építtetett. Az egyetem fenntartására uradalmat ajándékozott.

— Fényes lelki tehetségeihez fűződik Erdély aranykora, államéleti nagysága és magas műveltsége. Vezéregéül választotta: „Ha Isten velünk, ki ellenünk!” Hiába pusztították el 1629-ben 49 éves korában gyanus mérgezéssel. Nagy szelleme, erős egyénisége és szilárd lelkiessége átsugárzik három évszázad sűrű fellegein, az elmosódó időtávolság masszív kódin is, mint olyan csillag, amely tulragyog időn, enyészeten, histórián és eseményeken.

Az utolsó megyegyűlésen megjelent bizottsági tagok nagy figyelemmel hallgatták meg dr. Medveczky történelmi horizontokat sűrű emlékbeszédét s a végén megtapsolták és megéjlenézték.

Az orosz szovjet prém árverésen a perzsia szörme

nagy amerikai vásárlások folytán 50 százalékkal emelkedett. Palugyai szücsnek Nagymező utca 20. (Andrássy-ut sarok) sikerült idejében — tehát az emelkedés előtt — szükségletét beszerezni és így módjában van 30 perzsadr.

bundát 800 pengőtől kezdve árusítani. Mindeu bundáért a minőséget garantálja! Fizetési kedvezmény: 100 pengő foglaló, a többi részletekben.

Ezen ár és feltétel csak a hideg beálltáig érvényes!

Legm
hőérték
prima sa

po

k o

poros

Sz

Grünhut

Telef

Szept. 30-

reggel 10

Lovassy

Dr. Geir

gyógyszerés

éjjeli sz

Az ügyelet

vasárnap déli

a közönség

Legm

hőérték

prima sa

po

k o

poros

Sz

Grünhut

Telef

Szept. 30-

reggel 10

Lovassy

Dr. Geir

gyógyszerés

éjjeli sz

Az ügyelet

vasárnap déli

a közönség

Elme

A bajai

a pécsi

szolnoki

Érdekes

folytat. nyo

szolnoki és

büntügyi

előzményei

A bu

osztá

Az idén

portal új el

házba. Az

29—30 év

református

ataj ember

intézetekbe

tébolydaba

sok vélem

zelésre sz

ön- és

magánkeze

ként csem

lucidum ir

zoltan a n

kell?

Alighog

osztályon

fürés dol

csak a s

dandárpar

stingl vise

naif paran

poft Baj

amelyben

nyugodni

bűn nyom

diktatura

letti Kat

részletve

lyeket a

főhadnag

irányított

ezt a főh

ságokon

lopással

A levélbe

kommy ó

kommuni

megrende

az 5

ha a X

játekra

Tör

Buda

sors

Egés

fél

a

okt

Ne felejtse el: októberben van a Zádor-Bazár ingyen napja

Elmebeteg, szimulans, vagy fantasztá.

A bajai közpórház egyik elmebeteg lakója névtelen levelet irt a pécsi és szegedi vegyes dandárparancsnokságnak és a szolnoki kir ügyészségnek és súlyos kommunista bűncselekményekkel s gyilkosságokkal vádolja magát.

Érdekes politikai háttérű bűnpörben folytat nyomozást Baján hetek óta a szolnoki és a bajai államrendőrség büntügyi osztálya. A bűncselekmény előzményei a következők:

A bajai közpórház idegbeteg osztályának új lakója.

Az idén júniusban egy betegtranszporttal új elmebeteg hoztak a közpórházba. Az illető Birnstingl Miksa 29-30 év körüli aradi születésű, református vallású fogtechnikus. A fiatal ember ötször volt eddig elmeintézetekben, többször a lipótmizei tébolydában. Birnstingl Miksa az orvosok véleménye szerint zárt orvosi kezelésre szorul, ami azt jelenti, hogy ön- és közveszélyes őrlt, aki még magánkezelésre sem adható ki. Egyébként csendesen viselkedik, vannak lucidum intervallumjai, amikor határozottan a normális ember benyomását kelte.

A katonaság érdeklődik Birnstingl után.

Alighogy megmelegett a bajai elmeosztályon a fiatal fogtechnikus, máris furcsa dolgok történtek vele. Egyszerre csak a szegedi és a pécsi vegyes dandárparancsnokság érdeklődött Birnstingl viselt dolgai után. A két katonai parancsnokság ugyanis levelet kapott Bajáról Birnstingl Miksától, amelyben azt írja, hogy őt nem hagyja nyugodni a lelkiismerete, mert súlyos bűnyomja a lelkét még a proletárdiktatura idejéből. A Kecskemét melletti Katonatelep községben ugyanis részt vett olyan akasztásokban, amelyek a kommunisták rendezték. Ő egy főhadnagy mellé volt kirendelve, aki irányította az akasztásokat. Egyben ezt a főhadnagyot a politikai gyilkosságokon kívül rablással, zsarolással, lopással és sikkasztással vádolta meg. A levélben elmondotta még Birnstingl, hogy ő aktív módon nem folyt be a kommunista gyilkosságok sorozatának megrendezésébe, hanem csak asszisz-

tált távolról. A szegedi és a pécsi vegyesdandár parancsnokságok a levelet átküldötték a bajai rendőrkapitánysághoz, hogy nyomozza ki, mennyiben fedi a valót a levél tartalma. A rendőrség azonban semmit sem tudott megállapítani, mert Birnstingl összefüggéstelen zagyvaságokat adott elő s a kórház főorvosának véleménye szerint nem normális ember, akinek a vallomására semmit sem lehet építeni. Egyébként ekkor kinyomozták azt is, hogy Birnstingl 1921 és 22-ben szolgálta le önkéntesi évét, Debrecenben, amikor is, mint tizedes szerelt le, holott Birnstingl mindig azt hangoztatta, hogy ő hadapródjelölt őrmester. A két levelet Birnstingl kicsempészte a kórházból és feladatta a postán.

A szolnoki harangozó Leninfiú volt.

A rendőrség értesítette a nyomozás eredményéről a két vegyesdandárparancsnokságot, mire abba maradt a további eljárás. Néhány héttel ezelőtt azonban a fővárosi lapokban érdekes hír jelent meg, amely arról szólt, hogy Szolnokon egy régóta körözött hírhedt kommunista terroristát fogtak el a szolnoki református egyház szolgája, illetve harangozója személyében, akit felismertek és letartóztattak, mert állítólag több gyilkosságban vett részt, amit a hírhedt Lenin-fiúk követtek el.

Birnstingl bekapcsolódik a szolnoki kommunista-pörbe.

Két héttel ezelőtt a szolnoki kir. ügyészség névtelen levelet kapott Bajáról, amelyben a levélíró azt írja, hogy ő a bajai közpórház elmeosztályának egyik ápolója, aki hadirokkant s azért nem írja alá a levelet, mert neki szüksége van erre a csekély jövedelemmel járó ápolói állásra is, amelyet nem akar elveszteni, már pedig ha aláírná a levelet könnyen állásvesztéssel sújthatnák. Elmondotta a névtelen levélíró a levélben, hogy a bajai közpórház elmeosztályán van egy Birnstingl Miksa nevű szimulans elmebeteg, aki hetekkel előbb egy levelet adott át neki avval a kérésrel, hogy adja fel postán, de igen vigyázzon rá, mert hallatlanul fontos a levél tartalma.

— Nem sokat hederítettem a levélre, mert az a hitem, hogy egy őrltnek nem lehetnek olyan nagyon fontos dolgai és a levelet tényleg fel is adtam a postán, — írja a névtelen levelező.

Utána azonban nemsokára ismét megkért ez a szimulans elmebeteg, hogy ismét adjak fel egy levelet a postán, de erre is vigyázzak, mert nagyon fontos. Ekkor azonban már óvatos voltam. A levelet nem adtam fel, hanem felbontottam. Ez a levél is Szolnokra szólt éppugy, mint az előző a református harangozónak. A levélben figyelmezteti, hogy jusson eszébe, milyen bűncselekményeket és gyilkosságokat követtek el a kommunál alatt és felkéri, hogy közös bűnből eredő

MINDEN HÁZNÁL LEGYEN

HA NINCSEK - AKKOR VEGYEN!

multjukra való tekintettel küldjön neki pénzt, mert ő most nincs abban a helyzetben, hogy keresni tudjon. A levélíró avval fejezte be a levelet, hogy lelkiismeretbeli kötelességének tartja a kir. ügyészség figyelmét felhívni Birnstingl-re most, amikor annak a bűntársát már letartóztatták Szolnokon a református egyházi személyében.

Megindul a nyomozás.

A szolnoki kir. ügyészség áttette a levelet a szolnoki államrendőrkapitányságra, hogy az nyomozza ki a levél alapján való bűncselekményeket és azt, hogy kicsoda összefüggése van Birnstingl-nek a szolnoki terrorista református harangozóval. A szolnoki rendőrség mindenekelőtt kihallgatta a letartóztatásban lévő harangozót, aki kijelentette, hogy Birnstingl nevű ismerőse nincs és nem is volt. Érthetlenné találta a bűntügybe való bekapcsolódását egy idegen személynek. Erre szolnoki rendőrkapitányság egyik büntügyi kapitánya egy detektívvél Bajára jött és itt a Nemzeti Szállodában szállottak meg. A két rendőrtiszt-velő kiment a közpórházba és kihallgatták Birnstingl, aki meztelenül alszik a cellájában egy pokróc alatt. Még az alsóneműjét is elszedték tőle azért, hogy meg ne szökhessen.

Birnstingl kihallgatása.

Amikor a szolnoki kir. ügyészségnek írott levelet megmutatták a bajai rendőrségen, ott azonnal felismerték Birnstingl Miksa írását, miután előzőleg már a bajai rendőrség kezei között voltak azok a levelei is, amelyeket a pécsi és szegedi vegyes dandárparancsnokságnak irt. A kihallgatásnál nem ismerte el, hogy ő írta a szolnoki kir. ügyészségnek szóló levelet, de ha bebizonyítják, hogy én irtam, akkor meghajlok a bizonyítékok előtt és vállalom a levélszerzőséget, — mondotta udvarias pózba vágva magát.

Egyébként elmondotta igen zavarosan, hogy Mucsáról a románok elől visszavonulóban Szolnokot szállottak meg a terroristák, akik sok házat ki-

raboltak s többeket felakasztottak. A terroristák között volt a harangozó is. Ő, Birnstingl nem vett részt a gyilkosságokban, csak nézte, de még így sem hagyja megnyugodni a lelkiismeret. Egyébként semmi pozitívumot nem tudott mondani, mire a két szolnoki rendőrtisztviselő visszautazott Szolnokra, hogy jelentésüket megtegyék a kir. ügyészségnek, amely azután, ha akarja, intézkedhet, hogy ápolók vezessék elő Szolnokra az önmagát feljelentő elmebeteg fogtechnikus.

Mi a valóság?

Birnstingl előadásában sok valószínűtlenség van. Így például igen valószínű, hogy előbb leigazolták a kommunálatti magatartására, mielőtt a nemzeti hadseregbe felvették. A szolnoki harangozó esetét is minden bizonytalansághozá bekerült újságban olvasta s úgy kapcsolódott bele azért, hogy kikerüljön az elmeosztályról s átvigyék a katonai rabkórházba, ahová keredzketett a vegyesdandárparancsnoksághoz írott leveleiben. Azért állította be magát szimulánsnak is a szolnoki kir. ügyészségnek írott leveleiben, mert inkább belemenne, hogy elítéljék egy két évre s utána kiszabadulna, míg, az elmeosztályról nincs ki látása szabadulni. Ezt a feltevést igazolja az is, hogy elmebetegtársainak elmondotta fantasztikus terveit, hogyan akar onnan kiszabadulni;

— Mert csak nem vagyok «bolond» itt megrohadni, — mondotta.

Az ügyben tovább folyik a nyomozás.

Esővíz medencék elkészítését legolcsóbban vállalja
GRÜNHUT és TÁRSA
Telefon 160.

Szomszéd faluban
üzlet ház
azonnal eladó.
Cím a kiadóban.

Kie lehet

500,000 pengő,

a legszerencsésebb esetben

az Öné,

ha a XXIII-ik M. kir. Osztályorszájátékra a szerencséséről közismert

Tömöry és Társa
banknál

Budapest, V., Erzsébet-tér 7.
sorsjegyet a hivatalos áron beszeresz.

Egész P24.-, negyed P6-fél P12.-, nyolcad P3.-
a húzások kezdete

október 26 és 29

TILLANTIN nedves- és szárazpácok fogyasztása évről-évre nagymértékben EMELKEDIK

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Mezőgazdasági és Ipari Vegyszerek Budapest, V., Alkotmány-utca 22. Kereskedelmi r.-t. B-pest X. Hőlyg-u. 14.

Porosz dió I. (Emma) kocsz házhoz szállítva 7-80 P Schön és Bajai, Haynald u.13. Telefon 26

XXIII. MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLY-SORSJÁTÉK

84 000 sorsjegy, 42 000 nyeresmény.
Legnagyobb nyeresmény szerencsés esetben

500 000
azaz egy félmillió pengő.

Jutalom és nyeresmények:

300 000	40 000	10 000
200 000	30 000	5 000
100 000	20 000	4 000
50 000	15 000	3 000

stb., stb. összesen 7,722.000 P. készpénzben
84 000 sorsjegy közül 42 000 tehát minden második sorsjegy kihúzatik.

Az első osztály húzása már
1929. október 26-án és 29-én.

A sorsjegyek hivatalos árai:

Egész 24 P	Fél 12 P	Negyed 6 P	Nyolcad 3 P
---------------	-------------	---------------	----------------

Használjon üzletében Magyarországon általunk egyedül forgalomba hozott, legújabb egy lapon háromszinnyomású **NATIONAL végnélküli pénztári tömböket,**

mert azok Önnek a legnagyobb biztonságot nyújtják!
Olcsó árak mellett e téren a legkövetkezőbb!

védjegyű csekktekercesek és ellenőrzőszalagok saját gyárukban készülnek. Kérjen mintát és díjtalan ajánlatot

NATIONAL REGISZTRÁLÓ PÉNZTÁRAK Terjesztési Vállalata Pénztártömb és Csekktekercesek Gyártási Osztálya Budapest, IV., Váci-utca 8.

Telefon: Automata 825-10.

Magyar Általános Kőszénbányák r.-t.

Tatai tojásszén

(boulette.)

Próbálja meg előbb, azután rendeljen!

Jó, olcsó, gazdaságos. Teljesen pótolja a drága külföldi szenet. Salakmentesen elég, könnyen és tisztán kezelhető.

Aki tatal brikettel fűt, a saját és az ország érdekeit szolgálja. A tatal brikett használatánál a tüzelés költségeiben kb. 30%-os megtakarítás érhető el.

Egyedélarusító:

Vidor József és Fia

szénnagykereskedők bajai kirendeltsége
Szent István-tér 7. — Telefon: 266.

Sellyén a főutcában a legjobb forgalmu helyen egy nagy üzlet-ház

kedvező fizetési feltételekkel, amelyben jelenleg beszálló-vendéglő van, szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást vitéz **TAKÁCR REZSÓNÉL** Baranya-Sellyén.

"KALOR"

a kályhák királya előnyösen beszerezhető

UTRY-nál

Erzsébet kir-né u. 38. Tel. 280.

Pár nap múlva kapható lesz már a „Béje 301“ hálózati rádió!

Minőségben, árban vezetnek.

Összes üzemköltségek óránként mindössze 1 fillér. Nincs többé telepkimerülés, üzemzavar, sem lámpakiégés. 200 2000 m. hálálámhossz. Beállítás csak egy precíz skálával. — Kérjen díjmentes bemutatót még ma!

BRUSZT JÓZSEF okl gépészmérnök, elektrotechnikai és műszaki vállalatától.

UHU mulató

Erzsébet királyné u 27
Ma és naponta szenzációs új műsor.

PATAKS tánctrió.
SCHRATT KATÓ DICK ELZA előadónő. táncosnő.

UJ UHU-GÖRLÖK UJ RADNAI MACA SZABÓ JÓZSA táncosnők.

JAULUSZ MORINI új műsorral.
A műsor után az uri közönség táncol. — Kezdete 10 órakor. — Záróra reggel 6-kor. — Szabad bemenet. — Éjfel 2-től babléves.

LORENCZ J. JAULUSZ MORINI tulajdonos. igazgatój

Uj pelyhet és fosztott tollat legolcsóbban

Madách Imre u. 6 sz. a. Fendrich ház, Sonnenfeldnél **szeresheti be**
Régi használt tollat becserél vagy megvesz.

„MAK“ és bauxit cement. Felsőgalai mészállandóraktára **GRUNHUT és TÁRSA** Telefon 160.

Különbejárati butorozott szoba kiadó
Petőfi Sándor-utca 55 sz. alatt.

FISK PNEU a leggazdaságosabb

Vesérképviselet: Autófelszerelési R-T. B-pest, IV. Aranykéz u. 2. Tel. Aut. 812-41

Házi asszonyok!
Konyha-asztalon „ETERNIT“-lap olcsó, tiszta, szép.
Eternit Udvar
Baja, Budapesti-ut. — Tel. 290.

Tisztelettel értesítem a n. é. hölgy-közönséget, hogy Baja város és környéke részére az

„Intervergo“

leipzigigi cég kizárólagos képviseletét átvettem.

Az **Intervergo gyártmányai szabaddalmazott haskötők fűzők, melltartók, csipőszorítók gummiharisnyák stb. kivétel tetszetősség, viselet, gyógyhatás és az ár szempontjából versenyen kívül állanak, a legkiválóbb orvostandrok rendelik és klinikáikon használják.**
Szíves pártfogást kér

Ágai Emilné

Díszes cement-, márvány-mozaikek lapokat, lábatokat és műkö-siremlékeit a legjobb és legszebb kivitelben, állandóan nagy választékban ajánlja

GRUNHUT és TÁRSA Telefon 160.

Szent István-tér 5 szám alatti házban (Nemzeti mellett) egy földszinti lakás, mely áll 3 szobából és mellékhelyiségekből, — esetleg üzlethelyiséggé is átalakítható
november 1-ére kiadó.

U-R-A-N-I-A

Oktober 5-én, szombaton Oktober, 6-án vasárnap

2 napig az EMEKA filmgyár első hatalmas kiállítású filmje.

A moszkvai kém

Filmregény 2 részben 14 felvonásban. — Főszerepben: LIANE HAID.
Kisérő filmje:
Nyeregbe Móric
2 felvonásos burleszk.
Zell am See és környéke

Hiradó. Látkép. Hiradó.

CORSO MOZI

Előadások kezdete okt. 6-án, vasárnap fél 4, 6 és fél 9-kor.

Magyar rapszódia

Filmregény 10 fejezetben — főszerepben: Dita Parló, Willi Frits és Lil Dagover.

Kisérő filmje:
A legyőzhetetlen Harri
kalandos regény 10 felvonásban. Főszerepben: HARRI PIEL.

— HIRADÓ —

1929. október 6.

Alegna teljesít zsebl VEGYEN P

H

A belügy a törvényha id

A belügymir tezett Baja v amelyben, közl fizetők választ teket tüzte ki. közl való áltá jául okt. 17-ik Az érdekképví lasztásokat az tása után legk lebonolyitani. tisztviselőjének 10-ig kell meg sásfelekezetek jai felekezeti k vényhatóságná Az új törvény lését novembe Az általános közgyűlés leza december 20-

— Áramsz Városi Gáz- gatóságától ny a komló—baj ges halasztha tok elvégezhe szolgáltatás f láthatolag 14

— „Sülész majerben, c lemellen félre hiba csuszott Istvánné besa jelző helyett a szedő gyen veget helyesh Vermes Istv nyünket aza leány szülész feltülmég volt

— A Pest biztosító sz Pesti Napló ján rendkívü körtit Európ tositó társas tositó intézet előfizetési függően meg halálózása szegében me vizsgálat nék fizetése nék után az elő zónak 600 pengő (díjat) fizet társaság. Ha pengő jár igényelhető napjától ke az életbizt életbiztosító dése után életbiztosítá világoztatás Pesti Napló VII. Erzsébe

Kö Mind jó isme nak, ak illetve halálóz felkeres dalmun enyhite fogadjá tását. Baja

HÍREK.

A belügyminiszter kitzte a törvényhatósági választások időpontját.

A belügyminiszter ma rendeletet intézett Baja város polgármesteréhez, amelyben, közli, hogy a legtöbb adó-fizetők választására okt. 18-ikát, pén-tekét tűzte ki. Az összes választók közül való általános választás időp-jaul okt. 17-ikét vasnapot tette meg. Az érdekvépviseleti címen való vá- lasztásokat az összes választók vá- lasztása után legkésőbb nov. 10-ig kell lebonyolítani. A törvényhatóság első tisztviselőjének ugyancsak november 10-ig kell megállapítania, hogy a val- sásfelekezetek közül kik lesznek tag- jai felekezeti képviselőlet címén a tör- vényhatóságnak.

Az új törvényhatóság alakuló közgyű- lését november 20-án tartja.

Az általános tisztújítást az alakuló közgyűlés lezajlása után, de legkésőbb december 20-ig kell megtartani.

— **Áramszünet lesz vasárnap.** A Városi Gáz- és villamosüzemek igaz- gatóságától nyert értesülésünk szerint a komló-bajai távvezeteken szüksé- ges halaszthatatlan javítási munkála- tok elvégeztetése céljából az áram- szolgáltatás f. hó 6-án 8 órától előre- láthatólag 14 óráig szüneteltetni fog.

— **„Süliésznök bankettje a Pre- maberben,** című közleményünkbe kel- lemetlen félreértést tartalmazó szedési hiba csuszott be, amennyiben Vermes Istvánné beszédéről írván „keresetlen” jelző helyett „esetlen” jelzőt szedett ki a szedő gyerek. A nyilván téves szö-veget helyesbítjük. Kiegészítjük még Vermes Istvánnéról szóló közlemé- nyünket azzal, hogy 933 f. u. 1035 leány születésénél működött közre, ezen feltétlenség volt 29 pár iker-esete.

— **A Pesti Napló és a Phönix biztosító szociális szerződése.** A Pesti Napló a nagy világlapok példá- ján rendkívül érdekes megállapodást kötött Európa egyik legnagyobb bi- ztosító társaságával, a Phönix Életbi- ztosító intézettel. Eszerint a Pesti Napló előfizetési díja az előfizető korától függően megállapított skála szerint el- halálózása esetén 15 évig teljes orvosi vizsgálat nélkül és minden külön díj fizetése nélkül, ha 15 évi előfizetés után az előfizető meghal, hozzátar- tozónak 600 pengőt (15 évi előfizetési díjat) fizet ki a Phönix életbiztosító társaság Halálos balesetre külön 600 pengő jár s ez teljes összegében igényelhető bármikor az előfizetés első napjától kezdve. Ez teljesen külön jár az életbiztosításon felül. A Phönix életbiztosító az előfizetési díj bekül- dése után mindenkinek megküldi az életbiztosítási kötvényt. Részletes fel- világosítással készséggel szolgál a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, VII. Erzsébet-körut 20.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak a jóbarátoknak, jó ismerősöknek és jó akarók- nak, akik drága, szeretett fiam, illetve drága jó fivérünknek el- halálózása során részvétükkel felkerestek és mérhettelen fáj- dalmunkat meleg részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezuton fogadják köszönetünk nyilvání- tását.

Baja, 1929. október 5.

Özv. Herman Samuné
Halász Béla
Herman Aladár.

— **Székrekedésnél,** emésztési za- varoknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomor- ra 1 pohár természetes „**Ferenc Jó- zsef**” keserűvizet Szivszakorvosok megállapították, hogy a **Ferenc Jó- zsef** viz ideális hashajtó minden jel- lemző tulajdonságát egyesíti magában. A **Ferenc József** keserűviz gyógy- szertárakban, drogériákban és fűszer- üzletekben kapható.

— **Felszabadult nyersbőrforga- lom.** Köztudomás szerint Magyaror- szág is csatlakozott a nyersbőrforgal- mat szabaddá tevő nemzetközi egyez- menyhez. Ebből kifolyóan október el- sején nálunk is életbelépett a szabad nyersbőr kivitel.

Egy zseblámpa megkímél és megvéd a sötétséggel járó minden baj- tól és kellemetlenségtől. Természetesen a zseblámpaelemek elsőrendűnek kell lennie, ilyen a Gold Palaba, mely a legnagyobb fényerővel és a leghosszabb égestartással.

— **Felhívjuk minden kereskedő fi- gyelmét a National Ellenőrző Pénz- táruk Terjesztési Vállalatának pénztár- tómb és csekkterecsek gyártás osz- tályára** (Budapest, Váci-utca 8). Min- tát ajánlatot díjtalanul küld. Bővebbet a mai számban megjelent hirdetésben.

Színház.

Pénteken este műsorváltozással „Szö- kik az asszony” került színre himsze- repben Zöldhelyi Annával.

Az előadásról már írtunk; a színé- szek euttal is kedvvel lendüléssel ját- szottak; a sok külön színre tagozódott operett oly gyorsan perdtelt, mintha a modern színpadok minden kelléke rendelkezésére állott volna vitéz Ja- kabffy Dezső rendezőnek.

Maga a színpad a bajaiaknak szinte szinte szokatlan látványt nyújt. A disz- letezés, a ruha kreációk valóságos iparművészi esemény számba mennek. Természetesen, hogy maga Baja közön- sége nem bírná el a nagy tőke be- fektetéssel járó díszletezés, ruhák és táncatrakciók költékeit, a városok között megosztva talán nem fizet sokat rá a direktor, — mert, hogy ráfizet, az bizonyos.

Különösen a második felvonás pa- zar külsőségei, pompás táncai tökéle- tes harmoniában Zöldhelyi Anna éne- kével, játékaival: a diskréten, decensen megjátszott Zsuzsanna jelenettel — fő- városi nivót jelentenek.

Kritikát inkább a közönségről kel- lené írunk. Mig a karzatok és ol- csóbb helyek teltek, a páholyok csak- nem üresek voltak, a jobb helyeken sem ültek elegenden.

Utolsóelőtti hét.

Éva grófnő operettszen áció ma szombaton este Martos Ferenc és Szirmay Albert gyönyörű operettjét mu- tatja be ma esete operettegyüttesünk vitéz Jakabffy Dezső főrendező pom- pás rendezésében. A romantikus ope- rett gyönyörű énekszámokkal, poétikus hangulatával, a modern rendezés sok- sok ötletes trükkjével, egyik legszebb produkciója az együttesnek. A fősze- repeket Fejér Erzsé, Harcos Irén, Mi- kes Anna, Kormos Ferenc, Károlyi Vilmos, vitéz Bánky Róbert, Kőszegi Géza, Koltay Gyula, és Honthy Sán- dor játsszák. Szirmay Albert fülbemászó muzsikájának minden szépségét élvez- hetjük G. Nagy Tibor precíz zenebe- tanítása nyomán.

Vasárnap délután fél 4 óraker is a szenzációs Éva grófnő operett- ujdonság megy.

Szökök az asszony. Látványos operettrevű vasárnap este kerül színre.

Oktober 6. ünneplése a színház- ban. Szintársulatunk Herczeg Ferenc irodalmi remekével az Árva László király című történelmi színjátékkal ál- doz az aradi vértanúk emlékének, hét- fón este.

Üde lehelet
SARG

KALODONT

Holnap mutatkozik be először Baján nagy atletikai versenyen az öt bajai levente alakulat.

A bajai leventeversenyzőkön kívül Tolna, Baranya és Bács- bodrog vármegye leventéi is részt vesznek a versenyen.

Baja város törvényhatósági testne- velésügyi bizottság holnap október 6- án Baján meghívásos atletikai ver- senyt rendez. A versenyre meghívták Tolna, Baranya és Bács-Bodrogvármeg- yék leventeegyesületeit. A verseny holnap délután 2 óraker kezdődik a Patak-utcai sporttelepen s arra a vá- ros közönségét ezuton is meghívja a testnevelésügyi bizottság.

A verseny célja a vidéki levente sport fejlesztése. A versenyszámok a következők: 100, 400, 800 és 1500 m-es síkfutás. Magasugrás, távolugrás, suly- dobás, diszkoszvetés és buzogányhají- tás. Ezenkívül 4X100 méteres staféta futás szeniorok és külön juniorok ré- szére. A versenyprogram tehát 11 számból áll.

Az egyes versenyszámok úgy szenior, mint junior leventék részére rendezik meg. A sulydobásban juniorok 5 kg-os sulyal doboak. Törvényhatósá- gonként 1—1 versenyszámban 2—2 levente indulhat. Egy levente indítása az egyéni számokban, valamint a sta- fétában egy-egy csapat indítása köte- lező. A résztvevő összes leventék szá- ma azonban törvényhatóságonként nem haladhatja meg a harmincat.

Az egyes számokban az 1—6 he- 2047. szám. 1929. végr.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szek- szárdi kir. járásbírósnak 1928. évi P. 3722 számú végzése következtében dr. Gulyás József szekszárdi lakos ügyvéd által képviselt Götz János bá- taszéki lakos javára 486 P 69 f. s jár. erejéig 1929. évi augusztus hó 6- án foganatosított kielégítési végrehaj- tás útján le- és felülfoglalt és 2670 pengőre becsült következő ingóságok, u. m.: háziabitorok és egyéb ingósá- gok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járás- bíróság 1929. évi Pk. 14032. számú végzése folytán 486 P 69 fill. tőkekö- vetelés, ennek 1928. évi november hó 20. napjától járó 5 százalékos kamatai, 1/3 százalékos váltódíj és eddig összesen

156 P 47 fill.-ben bírólalag már megál- lapított költségek erejéig, Baján, Nagy- malom épületben Budapesti-ut 16 szám alatt leendő megtartására 1929. évi október hó 10-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hi- vatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. 60. t. c. 107. és 108 §-ai érte- lésben készpénz fizetés mellett, a leg- többet ígérőnek, szükség esetén becs- áron alul is el fognak adatni.

Helyárak: ülőhely 120 pengő, álló- hely 80 fillér, diák és katonajegy 40 fillér.

Külön meghívókat nem bocsájtott ki a rendezőség. A levente versenyen részt vesz Baja város öt levente egye- sülete: alsó és felsőváros, Kiscsávoly, Belváros levente egyesületének, vala- mint a Katolikus Legényegylet levente csapatának válogatott levente atléái. A bajai leventéknek Baján ez lesz az első nyilvános szereplésük.

Amennyiben az elárverezendő ingó- ságokat mások is le- és felülfoglaltat- ták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baja, 1929. évi szeptember hó 20. napján.

Szegő József
kir. jbir. végrehajtó.

Fenyő Zsigmond ur elköltözésével bajai kerületi főügynökségünket

Gonda Béla borbizományos urra

(Szent Antal utca 8 sz.)

ruháztuk át, ki azt a tőlünk megszokott előzetenséggel fogja tovább vezetni és mindenkor a legnagyobb készséggel és a

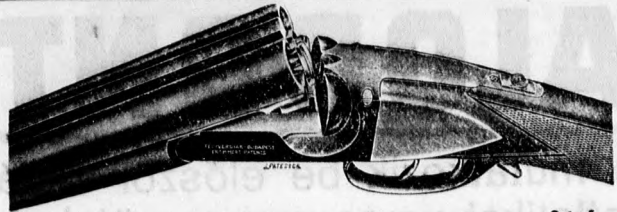
legelőnyösebb feltételű díjtablazatokkal

díll igen tisztelt üzletfeleink rendelkezésére.

FONCIERE
Általános Biztosító Intézet.

Építetők legnagyobb öröme a salétrom és mészkömentes
mázai téglá. Legnagyobb része
 Hasztertégliának használható.

Kapható: **POLLÁK JÓZSEF** fakeskedésében.

Kerékpároknál áreszállítás.

Legjobb **varrógépek** teljes jóállás mellett

Remington írógépek.

Fegyver, lőszer, lőporárusítás. **Fränkel és Horváth-nál** BAJA, Budapesti ut 16.

ETERNIT
 anyageladási és
 tetőfedési
 vállalat.

Telefon: 290.

Lerakatok:

DELŐ Géza
 fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Megjelent az új

250-es PUCH
 motorkerékpár!

ELŐNYEI: Három sebességes blokkmotor. Belső lendkerék. Csekély üzemköltség, 100 km-re 1 pengő 80 fill. Szabadalmazott expanziós kuplung.

Kezelése és vezetése 10 perc alatt elsajátítható. **Ára 1200 pengő**

Bővebb felvilágosítással és részletes ismertetővel szolgál a körzet képviselőit
BOHNER és TÁRSAI, BAJA
 Erzsébet királyné u. 6. Telefon: 256.

Szörme és szücsáru
 dus választékban.

Szörmebundák

a legújabb divat szerint, a legmegbízhatóbbak, a legolcsóbb napi áron.

Javítások és átalakítások szakszerűen

HOLCZER-szücs Erzsébet királyné utca 24. sz. alatt.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi
 Hatschek-féle
Eternit.

Javításmentes az
 ETERNIT háztető.

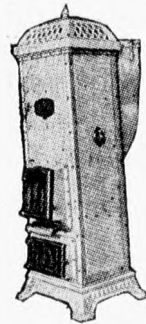

Salétrommentes téglá legolcsóbb árban kapható.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtóján Baján.

Szab. folytonégő

Jobbágy-kályhák

A Magyar Kir.
 Állami Vas-, Acél-
 és Gápgyárak
 gyártmánya.

Hazai szenek
 tüzelésére
 leg-
 alkalmasabb!

Főbb előnyei:

1. Még a legsilányabb hazai barnaszenet is tökéletesen és teljesen szagtalanul égeti el!
2. 15-20 órán át kezelés nélkül ég!
3. A leggazdaságosabb és legideálisabb kályha-rendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is kb. 50 százalékkal kevesebbet fogyaszt a közönséges kályhánál!

Egyedárusító:

Scheer Adolf és Fia
 vasnagykereskedők, BAJA.

**Stukatur- és alabastrom-
 gipsz gyári aron.
 M Á K mésztelep.**
 Mátyás kir. tér 10. Telefon 356.

Csatornázzunk

szabadalmazott Hatschek-féle
 ETERNIT csövekkel.

Eternit Udvar

Baja, Budapesti-ut. — Tel. 290.

Rövid a kémény?

Toldja meg a szabadalmazott
 Hatschek-féle „ETERNIT”
 kéménytoldóval!

Eternit Udvar

Baja, Budapesti-ut. Telefon 290.

Zongora

(rövid) eladó vagy bérbeadó
 Petőfi Sándor utca 27. sz. alatt.

Kapható:

Goldschmidt Lajos
 utóda,

Zádor Oszkár
 épületfa és építkezési
 anyagok telepén.

**Baja,
 Sugovica part.**

Az
 a felo

A bacsib
 hatósági biz
 zeden át in
 tási ügyeit,
 val az én
 ezen össze
 nem fog. A
 mondotta, k
 kivénhedt t
 kítani s
 egész kor
 térti a mai
 marad ugy
 az eddigi.
 fog-e felel
 sának, min
 szététele, a
 megmutatn
 hogy jelkes
 ben, a meg
 megvédésél
 hatósági bi
 tul az után

Egy kiss
 de ez a kő
 amikor az
 irták a ter
 zajlott meg
 fájdalmas
 elsősorban
 alispán ad
 szülő szá
 fejezést. É
 amelynek
 amikor elh
 lütvallás,
 örök életü
 adó elem
 fájdalma
 sem fogta
 gye tovább
 elhelyezke
 remélhető
 veket is k
 az eddigi
 nyében.

A Függe
 delme sze
 jelentés k

Dr Sza
 következő

Immár
 hangot s
 mindig fá
 belőlem.

A régi
 hatósági
 som nem
 gául legy
 nem a m
 idevonat

„Embe
 dottam a
 amely a
 sággal v

Bizony
 hogy ne
 és emb
 törvényh
 ben is k

v
 c

v